

Předkládaná práce je příspěvkem k objasnění etiopatogeneze jednoho ze závažných degenerativních onemocnění pohybového aparátu pacientů středního a vyššího věku, a to lumbální spinální stenózy.

V úvodní části je charakterizováno toto onemocnění a současný stav poznání, diagnostika i možnosti léčení. Tato nosologická jednotka je častým důvodem návštěvy ambulancí praktických lékařů a posléze i neurologů, ortopedů a rehabilitačních lékařů. Na zúžení páteřního kanálu v oblasti bederní páteře se podílí řada faktorů, které jsou projevem degenerativního procesu postihujícího klouby a kloubní výběžky intervertebrálních kloubů – zejména růst osteofytů, které svým objemem vyplňují části páteřního kanálu. Tím limitují dostatečný prostor pro obsah durálního vaku v této lokalitě a tak působí útlak, resp. ischemizaci nervových kořenů, které jsou v této oblasti uspořádány v durálním vaku jako tzv. cauda equina. Další významnou strukturou, která se podílí na redukcii průsvitu páteřního kanálu je ligamentum flavum a zejména pak jeho regresivní změny v průběhu „stárnutí“, které mají za následek změnu v jeho mechanických vlastnostech, objemu a složení. Právě patologicky změněné ligamentum flavum je považováno za jednu z hlavních příčin zmenšení průsvitu páteřního kanálu. Předložená práce je shrnuje současné poznatky o této struktuře a jejího podílu na syndromu LSS (lumbální spinální stenóza). V práci je podrobně popsána anatomie bederní páteře s ohledem na rozvoj tohoto onemocnění. Dále je detailně charakterizována tato choroba, současné názory na její patogenezi, její průběh a vývoj a jsou zmíněny současné možnosti léčby včetně její prognózy a dosahovaných výsledků.

Následuje „experimentální část“ práce, která je zaměřena na zkoumání vaskularizace a histopatologické struktury ligamentum flavum. Je vyhodnocena vaskulární denzita a její vliv na změnu mechanických vlastností. Experimentální část představuje zcela originální přístup k této problematice.

Následuje „klinická část“ práce, která je v podstatě prospektivní studií hodnotící výsledky a komplikace operačního řešení této choroby, tak jak se v současnosti standardním způsobem operačně léčí. Operační výkon spočívá v odstranění mechanických příčin a faktorů vedoucích ke kompresi obsahu páteřního kanálu v rámci LSS, tedy mimo jiné výše zmíněné, i „hypertrofického“ (relativní pojem) žlutého vazů. Výkon je případně doplněn stabilizací páteřních segmentů pomocí páteřní instrumentace (pedikulární šrouby, tyče, příčné stabilizátory). V práci jsou zhodnoceny pětileté výsledky operační léčby, včetně rozvoje komplikací, z nichž nejvýznamnější z hlediska průběhu choroby je tzv. „adjacent segment disease“, tedy postup choroby proximálně do dalších páteřních segmentů.

Práce, zejména její experimentální část, prokázala přítomnost známek zánětu a chondroidní metaplasie v tkáni ligamentum flavum, postiženého „hypertrofií“, která se spolupodílí na rozvoji stenózy lumbálního kanálu. Současné metody chirurgické léčby, spočívající v mechanickém uvolnění kanálu, jsou zatíženy komplikacemi, které mohou ovlivnit dlouhodobý výsledek, avšak současně prováděné výkony s přesnou indikací lze považovat za efektivní. V budoucnu se plánuje zaměřit se na ovlivnění rozvoje výše popsaných změn ve struktuře ligamentum flavum, a tím zamezit riziku jeho hypertrofie potažmo jeho podílu na kompresi obsahu páteřního kanálu.

Z formálního hlediska práce obsahuje všechny náležitosti odpovídající dizertační práci, včetně obsáhlé diskuse a statistických výstupů. Nepostrádá originalitu řešení. Je logicky strukturovaná a rozhodně zajímavá. Vynikající úroveň má vhodně zakomponovaná grafická dokumentace.

Dizertační práci MUDr. Jakuba Ježka považuji za velice zdařilou, jak výběrem tématu, tak formou, strukturou a úpravou zpracování.

Dizertační práce MUDr. Jakuba Ježka prošla kontrolou originality v systému Turnitin a lze ji považovat za originální.

Prof. MUDr. Martin Krbec, CSc.

školitel